

Åpen plan- og designkonkurranse
NYTT RÅDHUS I SANDNES

Juryens rapport

SANDNES KOMMUNE

SANDNES
EIENDOMSSKAP KF
– BYGGER BYEN

0. INNHOLD

1.	INNLEDNING	2
2.	KONKURRANSENS GJENNOMFØRING	2
3.	KONKURRANSEOPPGAVEN	3
4.	INNLEVERTE UTKAST	3
5.	JURYENS ARBEID	4
6.	EVALUERINGSKRITERIENE	5
7.	JURYENS GENERELLE KRITIKK	6
8.	JURYENS AVGJØRELSE	9
9.	JURYENS INDIVIDUELLE KRITIKK AV DE BESTE UTKASTENE	10
10.	ÅPNING AV NAVNEKONVOLUTTER	20
11.	JURYENS ANBEFALINGER	21
12.	JURYENS UNDERSKRIFTER	22

1. INNLEDNING

Sandnes kommune inviterte høsten 2014 til åpen internasjonal arkitektkonkurranse om nytt rådhus i Havneparken i Sandnes sentrum. Konkurransesprogram og vedlegg var utformet på norsk, og det ble forutsatt at besvarelsen skulle være teksten kun på norsk. Det var satt opp en samlet premiepott på NOK 1,5 millioner til fordeling blant premierte og "innkjøpte" utkast.

2. KONKURRANSENS GJENNOMFØRING

Konkurransen er kunngjort og gjennomført som en Åpen Plan- og designkonkurranse i henhold til bestemmelsene i Forskrift om Offentlige anskaffelser, del IV (kapittel 23).

Kunngjøring overfor det norske og europeiske marked ble foretatt gjennom Doffin-systemet og TED 16. oktober 2014. Det ble avholdt en formell "spørre/svar-prosedyre" med spørrefrist 14. november. Denne resulterte i 44 spørsmål som alle ble besvart og publisert på kommunens og NALS nettsider.

Det ble avholdt en ikke obligatorisk befaring på konkurranseområdet 7. november, med ca. 20 oppmøtte deltakere.

Konkurransen er gjennomført i nært samarbeid med Norske Arkitekters Landsforbunds Konkurransesekretariat, og med konsekvent ivaretagelse av anonymiseringsprinsippet.

Frist for innlevering av utkast var 12. januar 2015 + 3 dager for forsendelse med post eller kurérfirma. Ved fristens utløp var det mottatt nøyaktig 52 utkast. 5 av utkastene var innkommet noen dager etter siste frist, grunnet problemer i norsk tollbehandling. Juryen vurderte at avsenderne var uten skyld i

dette, og at forsinkelsen ikke hadde gitt dem noen konkurransemessige fordeler og besluttet å ta samtlige 57 utkast opp til bedømmelse.

De 57 utkastene ble publisert på Sandnes kommunes nettsider kort etter innleveringsfristen. Det ble også avholdt en åpen utstilling av utkastene i et lokale i Langgata 1B i Sandnes sentrum i perioden 21. januar til 4. februar. Utstillingen ble godt besøkt.

3. KONKURRANSEOPPGAVEN

Konkurranseoppgaven er beskrevet i Konkurransprogram datert oktober 2014. Program og alle nødvendige vedlegg var tilgjengelig og nedlastbart fra NALs og Sandnes kommunes hjemmesider fra samme dag som Doffin-kunngjøringen forelå.

Konkurransens utfordring for deltakerne har vært å utforme et nytt rådhus, sentralt plassert i det nye byområdet Havneparken, innerst i Vågen (Sandnes indre havn). Innbyders ambisjon er at bygget skal romme kommunens kjernevirksomhet og fellesfunksjoner, totalt ca. 350 arbeidsplasser. Samlet programmert bruttoareal er 11.285 m² og tilgjengelig tomteareal er 4269 m². Det foreligger en områderegeringsplan for Havneparken, som blant annet forutsetter at bebyggelsen skal ha en maks. høyde på 16 meter.

Havneparken er et transformasjonsområde, som til nå har rommet diverse havneaktiviteter på et område som er delvis fylling, delvis bygget på peler. Området er pekt ut som et pilotområde innenfor det nasjonale miljøprogrammet Fremtidens byer.

Sandnes kommune har i sin økonomiplan budsjettet med en Huskostnad for det nye rådhuset på 270 mill. NOK eks. mva (2014-nivå).

4. INNLEVERTE UTKAST

Det kom inn 57 utkast i konkurransen. Utkastene hadde følgende mottoer:

001	SKJERMBRETT
002	INNSYN
003	ET SAMLINGSPUNKT FOR FREMTIDEN
004	SATURN
005	TINGSTEDET
006	FRAMTIDEN I SENTRUM
007	SANDNES RÅDHUS - DITT, MITT OG VÅRT RÅDHUS
008	OKARINA
009	SOLVIND
010	GAUKENS HUS
011	RESOLUTION
012	BYVANDRING
013	MAKTA PÅ STRAEN
014	STEINBRA
015	LY
016	ET LEVENDE RÅDHUS
017	APACHE
018	SANDNES NYTT RÅDHUS

019	DE BLÅ ULVER
020	HØYT & LAVT
021	LUCID
022	TOWNHOLE
023	GULLKORN
024	TRIPOLI
025	DET ÅPNE KVARTALET
026	TA TRAPPA
027	FLERKLANG
028	SANDNES RÅDHUS
029	KLART
030	BRYTNINGER
031	GANDSNAVET
032	ENZOO1
033	GAUKHUSET
034	NY VRI
035	ÅPENT MØTESTED FOR BORGERE OG ANSATTE
036	MØTEPLASSEN
037	KYSS
038	FELLES GRUNN
039	KERAMIKK
040	SANDNES ÅPENT HUS
041	STJERNEN
042	FIRKLØVER
043	GALLION
044	CIVITAS 1860
045	UNDER GRENE
046	ROMSLIG, MODIG OG GRØNN
047	URBAN OASE
048	REFLEKSIVITE(TE)N
049	EROSJON
050	ÅPENHET RÅDHUS
051	ET HAVNEROM FOR BORGERE OG MEDARBEIDERE
052	FOLKETS HUS VED SØEN
053	GREENGARDEN
054	KRETS
055	HELIX
056	AGORA GAND
057	SNN

Etter at navnekonvoluttene var åpnet (ref. kapittel 9), viste det seg at utkastene var utarbeidet av arkitektfirmaer fra hele 13 ulike land, hvorav Norge var sterkest representert med 28 utkast.

5. JURYENS ARBEID

Juryen har bestått av følgende personer:

- Ordfører Stanley Wirak, Sandnes kommune (juryens leder)
- Bodil Sivertsen, rådmann i Sandnes kommune
- Sissel Vikse Falch, politiker i Sandnes
- Thor Magne Seland, politiker i Sandnes

-
- Torstein Fjelde, representant for de kommunalt ansatte
 - Torbjørn Sterri, daglig leder Sandnes Eiendom KF
 - Sivilarkitekt MNAL Ole Tønning, ansatt i Sandnes kommune
 - Sivilarkitekt MNAL Tonje Broch Moe, Stavanger (oppnevnt av NAL)
 - Sivilarkitekt MNAL Knut Longva, Oslo (oppnevnt av NAL)

Per Rygh, konkurranselider i NAL, har vært juryens sekretær.

Anskaffelsesrådgiver Ivar Strand i Sandnes Eiendom KF har ivaretatt oppgaven som konkurransefunksjonær.

Juryen har vært samlet i 4 møtedager (4.2, 5.2, 11.2 og 25.2) for å bedømme det innleverte materiale.

Premieutdeling og offentliggjøring av konkurransens resultat fant sted i Sandnes Kulturhus 24. mars 2015.

6. EVALUERINGSKRITERIENE

Juryen har gjennomført en systematisk evaluering av utkastene, basert på de forutsetninger og de kriterier som var satt opp i Konkurransesprogrammets kap. 5. Disse kriterier var (i uprioritert rekkefølge):

- **Arkitektonisk utforming**
 - Hvordan utkastet uttrykker en visjon for Sandnes og en identitet for Rådhuset
- **Tilgjengelighet**
 - Brukervennlighet for både ansatte og publikum
 - God tilrettelegging for publikumsrettet virksomhet i 1. etasje på kveldstid
 - Universell utforming
- **Arealeffektivitet**
 - Flerbruk av rom
 - Plassering av tekniske enheter og føringer for disse
- **Arealfleksibilitet og brukerbehov**
 - Fleksibilitet i forhold til fremtidig omorganisering/endringer
 - Lave kostnader for endrede planløsninger
- **Energi og miljø**
 - Potensiale for å nå målsettingen om passivhusstandard og lavt klimagassutslipp
- **Gjennomførbarhet**
 - Tilrettelegging for rasjonelle byggesystemer
- **Kostnader**
 - Kostnadseffektive løsninger sett i forhold til angitt budsjettamme og med tanke på LCC-kostnader (= livsløpskostnader)

7. JURYENS GENERELLE KRITIKK

Juryen er meget godt fornøyd med den store oppslutningen konkurransen har fått. 57 innkomne utkast er meget tilfredsstillende, særlig tatt i betraktning oppgavens vanskelighetsgrad og det forhold at konkurransegrunnlaget kun forelå på norsk og at det var krevet norsk som tekst på besvarelsene.

Besvarelsene er etter juryens skjønn av gjennomgående høy kvalitet. Til sammen gir utkastene en bred belysning av tomtens potensial og mulige løsninger av byggeprogrammets krav og forutsetninger, og har gitt juryen et godt beslutningsgrunnlag.

Det store flertall av utkastene er grundig og profesjonelt fremstilt med gjennomarbeidete løsninger. Det samlede materiale, og i særdeleshet de premierte og innkjøpte utkastene, utgjør et verdifullt grunnlag for kommunens videre arbeid med byggeoppgaven. Juryen betrakter derfor konkurransen som svært vellykket.

I det videre gis et sammendrag av juryens generelle vurderinger, ordnet systematisk etter de bedømmelseskriterier som er gjengitt i rapportens kap. 6.

7.1 Arkitektonisk utforming.

Sandnes kommune har gjennom konkurranseprogrammet uttrykt ønsker og ambisjoner om et bygg av god kvalitet. Det er også valgt en tomt med sentral plassering, direkte ved den nye havnefronten.

Nybygget skal tydelig fremstå som et offentlig bygg, og samtidig være et moderne service- og administrasjonsbygg, med lav terskel for byens innbyggere. Det er i juryarbeidet søkt å finne prosjekter med god samtidsarkitektur, som har et enkelt, nøkternt og tidløst uttrykk, og som samtidig er tydelig lesbare som offentlig bygg. Flere av prosjektene viser gode løsninger på dette.

Det har også vært et poeng for kommunen å velge prosjekter med en materialbruk som står seg over tid, og som gir lite vedlikehold.

Områdereguleringen gir føring om maksimalt 16 meters byggehøyde, og denne høydebegrensningen ble også presisert i spørsmål og svar. Begrensningen i byggehøyde er tatt til følge i nesten alle prosjektene. Det er likevel juryens oppfatning av byggehøyden ikke burde vært absolutt, all den tid områdereguleringen ble utført før rådhuset var planlagt på tomten. Særlig utkastet "Gaukens Hus", som bevisst har valgt å bryte høydebegrensningen, viser at et høyere rådhus ville kunne la seg realisere på en god måte.

7.2 Tilgjengelighet

Dette kriteriet handler om både universell utforming (UU), brukervennlighet gode adkomster til bygget og tilrettelegging for publikums bruk av 1. etasje.

UU er gjennomgående godt løst i de fleste utkast. På dette tidlige stadium av prosjektets utvikling har juryen først og fremst lagt vekt på at adkomsten til byggets første etasje er trinnløs, og med samme eller likeverdige inngang for funksjonshemmede som for andre besøkende, og at man derfra har lett tilgang til heiser opp til rådhusets øvrige etasjer.

Plassering og utforming av byggets hoved- og bi-inngang(er) har vært et tema i juryens diskusjoner. De aller fleste utkastene viser en hovedinngang mot fotgjengerområdet i sør (sjøsiden). At hovedinngangen er henvendt mot sør virker naturlig, men kjøreadkomst og på-/avstigning vil være fra Elvegaten eller fra

nord. Noen av forslagene har plassert hovedatkomst slik at den er eksponert fra sør og aksene fra Kulturhuset, men samtidig tilgjengelig fra Elvegaten. En inngang fra Elvegaten vil bidra til å aktivisere dette gaterommet, og å ta universell utforming på alvor slik at det er naturlig for alle å benytte samme hovedinngang.

Juryen ser også at det er klokt med en bi-inngang med kjøreadkomst i nord. I flere utkast er denne inngangen plassert slik at det etableres en diagonal gangforbindelse gjennom bygget til hovedinngangen, som i noen utkast bidrar til å aktivisere og tilgjengeliggjøre bygget på en positiv måte.

Mange av utkastene viser et åpent servicetorg plassert nær inngangspartiet i 1. etasje. De fleste har også plassert programmets møtesenter i denne etasjen. Begge løsninger bidrar til den ønskede tilgjengeliggjøring av utadrettede funksjoner. I mange utkast finner vi også forslag om et kafétilbud for publikum, i noen tilfeller i kombinasjon med byggets kantine. Juryen er ikke overbevist om at dette er en god løsning, både fordi det innebærer driftsmessige utfordringer og fordi slike serveringstilbud allerede finnes i nærområdet (eller vil bli etablert, som f.eks. i Sparebankens nabobygg). I mange av utkastene vil det også by på utfordringer å tilrettelegge slike tilbud på kveldstid, samtidig som man må sørge for at man fra disse arealer ikke gis adgang videre innover/oppover i bygget.

7.3 Arealeffektivitet

En effektivisering av kommunens administrasjon gjennom samlokalisering i nytt bygg, er et viktig utgangspunkt for denne konkurranseoppgaven.

Ønsket om arealeffektivitet innebærer at bygget har en god og rasjonell planløsning med gunstig netto/brutto-faktor. I programmet heter det videre at "Arealbruken pr. arbeidsplass skal være betydelig lavere enn det som har vært vanlig i tilsvarende prosjekter de siste årene." Dette er en god ambisjon, men juryen har festet seg ved at denne ambisjonen i liten grad er synliggjort i romprogrammet. Av dette fremgår at det tenkes en gjennomsnittstørrelse pr. kontorarbeidsplass på ca. 15 m². Mange av utkastene har pekt på dette, og mener at arealbehovet for kontorer kan reduseres ganske betydelig, uten å gå på bekostning av arbeidsplassenes kvalitet.

Programmet angir ikke noen bestemt fordeling mellom cellekontorer og åpne landskap. Det heter kun at "Løsningen må være fleksibel nok til at en forandring kan gjøres enkelt". I de beste utkastene finner man en gjennomtenkt plassering og utforming av trapp/heis-kjerner og betjenende rom, som muliggjør fleksible planløsninger. Det er også lagt vekt på å finne løsninger som viser planer med lite uutnyttet areal og et rasjonelt bevegelsesmønster og korte gangavstander.

Mange utkast viser gode løsninger for flerbruk av rom. Bystyresalen kan eksempelvis gis en langt høyere bruksfrekvens enn bare 8 ganger årlig. Også andre av de formelle møterom som f.eks. formannskapssalen kan med fordel gis en plassering og utforming som gjør det enkelt og naturlig å leie den ut til foreninger og ulike arrangementer. Dette kan være med på å demokratisere byens rådhus på en positiv måte.

Kontrollregningen av utkastene viser at romprogrammets målsetting om en brutto/netto-faktor på 1,3 er altfor optimistisk. En reduksjon av størrelse på de programmerte kontorarealene virker imidlertid naturlig, slik at det likevel skal være mulig å tilstrekkelig antall arbeidsplasser innenfor programmets bruttoareal.

7.4 Arealfleksibilitet og brukerbehov

Fleksibilitet i forhold til fremtidig omorganisering/endringer er et svært viktig poeng. Romløsninger som ikke er statiske, men muliggjør planløsningsendringer uten unødig store kostnader, er derfor vesentlig.

Juryen har lagt stor vekt på å finne utkast som løser kontorarbeidsplassene på en effektiv og god måte. God, naturlig belysning er et av flere viktige forhold. Det innebærer blant annet at kontorarealene ikke har for stor dybde fra vindusvegg. I svært mange av utkastene er dette løst ved at bygget er organiserte rundt et atrium/lysgård, enten som et overdekket innerom eller som et utvendig gårdsrom.

God kommunikasjon og korte avstander innad i kontoretasjene er viktig. Her er fornuftig plassering av trapp/heis-kjerner sentralt, også for å lette den vertikale kommunikasjon mellom etasjene. En arealdisponering der gangarealer/kommunikasjonsveier ikke er unødig forstyrrende for de enkelte arbeidsplasser er også et viktig poeng.

Juryen har lagt vekt på å finne utkast med stor robusthet, som både tåler bearbeidelse i samarbeide med brukerne i planleggingsfasen, men også i forhold til utvikling over tid. I mange utkast er det ikke lagt tilstrekkelig vekt på dette, med løsninger som er statiske eller krever betydelig ombygging for å ivareta nye behov.

Etter juryens mening gir de mest vellykkede løsningene mulighet for blanding av cellekontorer og større eller mindre landskap, etter det som til enhver tid er behovet. Det er også viktig at kontoretasjenes planløsning har en god balanse mellom lyse og "mørke" arealer, og god og nær tilgang til møterom av ulike størrelser.

7.5 Energi og miljø

Programmetts krav under dette kriteriet er at utkastet skal vise et potensiale for å nå målsettingen om passivhusstandard og lavt klimagassutslipp. I følge de retningslinjer som foreligger for Havneparken som pilotprosjekt innenfor Fremtidens Byer, skal det også utarbeides et klimagassregnskap, der målet er et bygg med bare 50 % utslipp i forhold til et "normalbygg".

Programmet krever ikke at deltakerne skal dokumentere hvorledes man oppnår passivhusnivå, og juryen har da heller ikke gått i detalj på dette. Juryen har konsentrert seg om å finne de fornuftige hovedgrep på bygget utforming og geometri. En kompakt bygningskropp med lite fasadeareal er erfaringsmessig gunstig. I så måte er det fornuftig at lysgårder/atrier blir overdekket og klimatisert, i stedet for å være utearealer.

Dersom man som utgangspunkt har et bygg med god arealeffektivitet og fornuftig geometri, vil det ligge til rette for at målet om passivhusnivå kan oppnås.

7.6 Gjennomførbarhet

Gjennomførbarhet er et sentralt poeng med tanke på et forholdsvis nøkternt byggebudsjett. Tilrettelegging for rasjonell bygging er derfor viktig. En enkel geometri egnet for elementbyggeri, og som gir enklest mulig fundamentering er positivt. De vanskelige grunnforholdene tilsier at et bygg uten kjeller er en forutsetning.

Mange prosjekter svarer godt på dette kriteriet.

7.7 Kostnader

Programmet etterspør kostnadseffektive løsninger, både sett i forhold til angitt budsjetttramme og med tanke på LCC-kostnader. De beste løsningene har en relativt enkel geometri, som legger til rette for en kostnadseffektiv bygging.

4 prosjekter i en «finalerunde» er kostnadsberegnet av firmaet Bygganalyse AS. Beregningene viste at alle 4 utkast lå under budsjettert kostnad, selv uten justering av kostnadsutviklingen fra 2014 til 2015. I sitt arbeid har juryen lagt vekt på at utkastene er arealeffektive og har et gunstig forhold mellom netto- og bruttoarealer, og at man har basert seg på byggtekniske løsninger med gjennomførbarhet. Når disse forhold er ivaretatt, vil den endelige økonomi i prosjektet i stor grad bestemmes gjennom de løsninger man velger i byggesakens videre utvikling etter konkurransefasen.

8. JURYENS AVGJØRELSE

Etter en systematisk gjennomgang av samtlige forslag, satt juryen til slutt igjen med noen få utkast i en "finalerunde", og ytterligere noen utkast som av ulike grunner var aktuelle for å bli gitt innkjøp eller "hedrende omtale".

Som vanlig er i en konkurranse av denne type, fant juryen ingen utkast som gir fullgodt svar på alle konkurranseoppgavens krav og utfordringer. En samlet jury fant imidlertid at utkast nr. 38 "Felles grunn" totalt sett pekte seg ut som konkurransens klart beste og har det største potensial for videre bearbeidelse. Etter juryens mening vil dette utkastet, med nødvendig bearbeidelse, bli både en velfungerende arbeidsplass, et viktig samlingssted og servicested for byens befolkning og et viktig element i utviklingen av byens nye sentrumsområde Havneparken.

Juryen har også valgt å tildele ytterligere to premier og tre likestilte "innkjøp", og har besluttet å fordele den samlede premiesummen på NOK 1,5 mill. slik det fremgår av følgende oppstilling:

- **1.premie** **kr. 750.000** **Utkast nr. 38 "Felles grunn"**
- **2.premie** **kr. 400.000** **Utkast nr. 41 "Stjernen"**
- **3.premie** **kr. 200.000** **Utkast nr. 30 "Brytninger"**

- **Innkjøp** **kr. 50.000** **Utkast nr. 10 "Gauken Hus"**
- **Innkjøp** **kr. 50.000** **Utkast nr. 36 "Møteplassen"**
- **Innkjøp** **kr. 50.000** **Utkast nr. 46 "Romslig, modig og grønn"**

I tillegg til disse utkastene har juryen besluttet å tildele "Hedrende omtale" til følgende 5 utkast:

- **Hedrende omtale** **Utkast nr. 05 "Tingstedet"**
- **Hedrende omtale** **Utkast nr. 29 "Klart"**
- **Hedrende omtale** **Utkast nr. 39 "Keramikk"**
- **Hedrende omtale** **Utkast nr. 44 "Civitas 1860"**
- **Hedrende omtale** **Utkast nr. 49 "Erosjon"**

9. JURYENS INDIVIDUELLE KRITIKK AV DE BESTE UTKASTENE

Utkast nr. 38: "Felles grunn" (1.premie)

Utkastet er både monumentalt og nøkternt på samme tid. Det enkle bygningsvolumet er frigjort fra geometrien på omkringliggende gateløp, slik at gaterommene utvider seg i bredde og åpner seg mot sjøfronten. Forslaget har en klart definert frontfasade mot havnen i sør, samtidig som hovedinngangen er henvendt mot Elvegaten. Gjennom det vinklede fasadelivet på bygningsvolumet langs Elvegaten, oppnås at hovedinngangen også eksponeres mot sør – godt synlig i enden av aksen fra inngangen til Kulturhuset. Slik får Rådhuset en monumental fasade mot havnefronten og sentrum, samtidig som hovedinngangen blir svært godt tilgjengelig for alle brukergrupper. Prosjektet vil kunne bidra til å revitalisere Elvegaten som en viktig gate i byen.

Bygget har en kompakt utforming med kontoretasjene organisert rundt et rektangulært, utvendig atrium beliggende på plan 2. Forslaget er differensiert mellom en «offentlig» sone henvendt mot havnen og kontorarbeidsplasser i resten av bygget. Fra nord er det vist en beskjeden personalinngang, som fører rett inn til heis og trapp. Den kan med fordel utvikles slik at det blir en fullverdig økonomiinngang med varelevering, sykkelparkering med mer.

Fra den inntrukne hovedinngangen kommer man inn i et foaje/resepsjonsareal. Umiddelbart til venstre for inngangen finner man møte- og konferansesenteret, med god eksponering mot Elvegaten. Til høyre finner man et stort servicetorg, beliggende langs fasaden mot sør og sjøfronten. Den øvrige del av 1. etasje er disponert til store arkiv- og serverarealer (i 2 lave etasjer over hverandre), samt HMS og IKT-avdeling.

Umiddelbart innenfor hovedinngang leder en monumental hovedtrapp opp til bystyre- og formannskapssaler. Kantinen er plassert på plan 2 mellom bystyre- og formannskapssal, med utgang til en inntrukket terrasse mot sjøen. Det er gode vranglearealer, og nær kontakt med kontorer for ordfører og det øvrige politiske apparat, samt rådmannsstaben. Kantinen mangler birom for kjøkken/drift.

Utkastet har svært gode og rasjonelle kontorplaner, i hovedsak basert på en dobbeltkorridor-løsning. Kjerner med heiser, lager og toaletter er godt plassert i atriets hjørner. Det er vist ulike kombinasjoner av cellekontor og landskap og ønsket om fleksibilitet synes godt ivaretatt. Kontorstørrelser bør bearbeides i samråd med bruker.

Atriet er godt dimensjonert, og gir gode dagslysforhold til kontorarbeidsplassene. Det bør i en eventuell bearbeidelse vurderes om atriet skulle gjøres tilgjengelig for ansatte, eksempelvis fra vrimleområdet foran bystyresal, og om atriet eventuelt skal være overdekket av energihensyn.

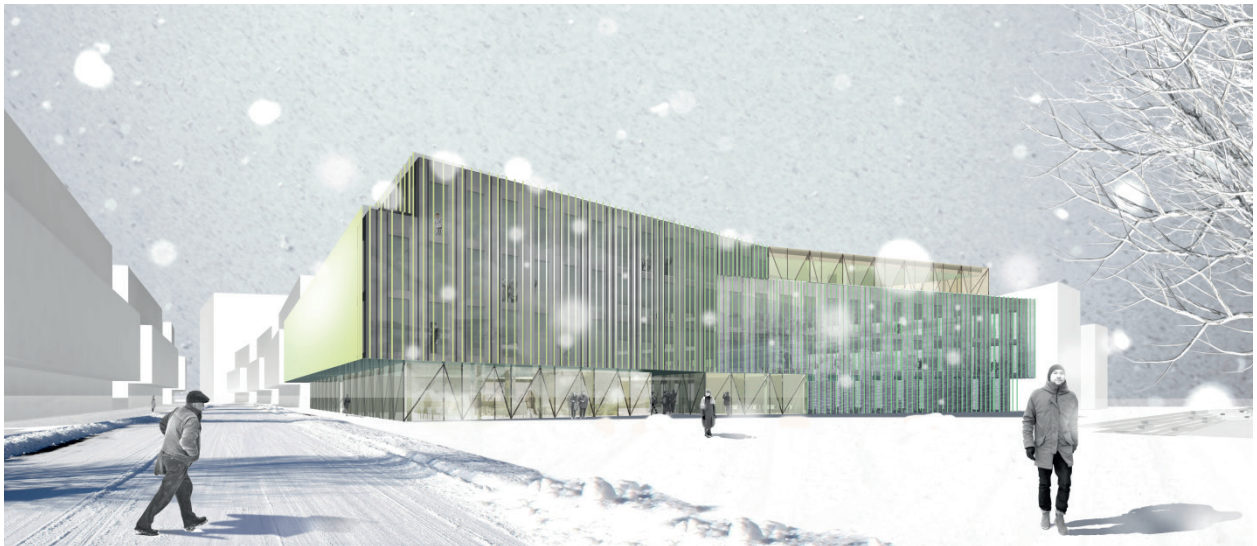
Servicetorget har en god beliggenhet ved inngangen og eksponert mot fasaden på plan 1. Det er samtidig et ønske om at fasaden mot sjøfronten kan åpnes mer, eksempelvis ved å vurdere kantinen lokalisert i hjørnet mot sjøfronten lengst vekk fra adkomsten.

Vridningen i forhold til kvartalsstrukturen skaper flere ulike uterom, men juryen savner bedre redegjørelse for hvorledes disse er tenkt utformet. Den viste trebeplantning, særlig foran hovedinngangen, synes lite gjennomtenkt.

Bygningsvolumet er enkelt, men samtidig både skulpturelt og raffinert. Det er en lavmælt arkitektur, som med små og subtile midler som mindre retningsendringer i fasaden og en tilbaketrukket balkong på plan 2, likevel skaper et unikt og monumentalt bygg. Utvendig har fasaden keramiske kledningspaneler med glanset overflate i ulike, varierte naturfarger som henspiller på byens historiske keramikkindustri.

Utkastet er klart og godt presentert. Det er presist og godt dokumentert gjennom tallreferanser på etasjeplanene. Utkastet er også det som best oppfyller romprogram av prosjektene som er kontrollregnet. «Felles grunn» er det prosjektet med lavest kostnad pr. m² av de som ble kalkulert. Differansene var imidlertid små, slik at dette i seg ikke er tillagt stor vekt.

Utkast nr. 41 "Stjernen" (2.premie)

Dette utkastet har i likhet med vinneren, valgt å forholde seg til reguleringsplanen og skaper et bygg som tar utgangspunkt i en velkjent bytypologi. Det er valgt å følge byggelinjene mot øst og vest, mens nord- og sørfasaden er trukket inn. Dette gir plass til 2 generøse inngangssituasjoner; mot sør utvides havnepromenaden til det som blir kalt "Rådhusplassen". I nord dannes en god drop-off sone for bil, der også parkering for funksjonshemmede er gitt en naturlig plassering. Grepet åpner for at bygget

henvender seg i 2 retninger, men med en klar differensiering av inngangene. Disse leder begge inn i et felles overdekket gårdsrom, hvorfra det er enkelt å orientere seg videre i bygget.

Inngangsetasjen er meget godt løst, med en fin diagonalgjennomgang for publikum via atriet («Bysalongen»). Her finner man resepsjon/informasjon, servicetorg, byggesaksavdeling, konferanse/opplæringsavdeling og en fint plassert kantine, godt eksponert ut mot inngangen og sjøsidan.

Kontoretasjene har en rasjonell og enkel utforming, med velplasserte trappe-/heis-kjerner. Innredning av kontorarbeidsplasser er meget skjematisk fremstilt på tegningene, men løsningen legger til rette for ulike innredninger – både cellekontor, teamkontor og landskap. Løsningen med kontoradkomst via svalgang langs atriumskanten er lite heldig, men kunne med letthet vært snudd ved å utnytte den allerede etablerte midtkorridoren.

Bysalongen fremstår som et høyreist, spennende rom, omkranset av gallerier og varierte trappeløp oppover i etasjene. Bystyre- og formannskapssal er lagt oppe i 4. etasje med lett tilgjengelighet fra atriets gallerier via en felles foaje, og med utgang til takterrasse mot sjøsidan.

Utkastet er et av meget få som har vist troverdige løsninger på tekniske rom. Plasseringen langs fasade i yttervegg i 4. etasje bør likevel revurderes.

Utkastet har gode betraktninger om energi- og miljøforhold. Blant annet beskrives en avansert dobbeltfasade med henholdsvis 3 og 1-lags glass. Fasaden er ikke utviklet i særlig grad, men juryen ser at den enkle volumbearbeidingen har gitt bygget fine proporsjoner, som gjør det lett å forestille seg at bygge kunne få interessante kvaliteter.

Utkastet er klart og tydelig fremstilt med fyldig og god beskrivelse.

Utkast nr. 30: Brytninger (3.premie)

Bygget fyller nesten reguleringsplanens byggelinjer. En godt eksponert hovedinngang er lagt mot sør og det er vist en generøs inngang fra nord. Typologisk er bygningen en hybrid med både et innvendig og et utvendig atrium. Etasjeplanene er utformet som karré, men har i tillegg diagonale gangbroer i 2. og 4. etasje.

Mot sør ligger en såkalt "interaktiv" tverrfløy som er ment å formidle overgangen mellom byen og rådhuset, både funksjonelt og uttrykksmessig. 1.etasje rommer hovedinngangen, en kombinert kafé og kantine med direkte tilgang til serveringsarealer utendørs. Videre et romslig servicetorg, en "demokratisk basar" der politikerne kan møte folket, gode utstillingsarealer og en åpen, markant trapp opp til bystyre- og formannskapssal i 2.etasje. Begge saler har dobbelt romhøyde og gode vringlearealer utenfor. I tverrfløyens 4. etasje finner man et stort møte-/konferansesenter med tilgang til en flott sørvendt terrasse ut mot sjøen.

I 1. etasjes midte ligger arkiv, lager, serverrom og andre rom uten dagslyskrav. Disse er plassert under det uklimatiserte atriets som har sitt gulvnivå i 2. etasje. Dette er en god løsning. Kontorarealene som er vist ut mot gateplan i Elvegaten er mindre heldig.

Kontorplanene er rasjonelle og gode, basert på en standard dobbeltkorridorløsning. I 3. etasje svekkes den horisontale kommunikasjon i betydelig grad, ved at det ikke finnes noen tverrforbindelse mellom U-ens ender mot sør. Trapper og heiser er godt plassert.

Intensjonene om å lage et bygg som møter innbyggerne på en positiv måte, er godt oppfylt, men juryen er noe skeptisk til at publikum gis adgang til så store deler av bygget, ikke minst på grunn av møtesenterets plassering i 4. etasje.

Bygget har en ekspressiv, særpreget teglfasade mot sør, der bystyresalen stikker frem som et markant element, utkraget over hovedinngangen. Utkastet viser stor formingsvilje. Sørfasaden for havnen har en meget ekspressiv arkitektur, mens de øvrige fasadene har en langt mer nøktern utforming. Juryen er tvilende til dette valget, da spesielt fasaden mot Elvegaten blir nedprioritert i forhold til plassering i byen.

I 4. etasje er deler av konferanseavdelingen løst ved at en rekke møterom er organisert som en bro diagonalt gjennom bygget og utgjør samtidig, sammen med den underliggende glassveggen over 2 etasjer, et skille mellom de 2 atriene. Denne løsningen er spektakulær, men er bygningsteknisk krevende. Her kunne man med fordel vurdert å overdekke uteatriet, slik at man unngikk dette klimaskillet.

Utkastet har mange gode kvaliteter, men har etter juryens mening en noe uforløst kompleksitet, både funksjonelt og romlig.

Utkastet er meget godt illustrert og beskrevet, ikke minst er det redegjort godt for energi/miljø og gjennomførbarehet.

Utkast nr. 10: "Gaukens Hus" (innkjøp)

Utkastet viser et bygg på 7 etasjer med kvadratisk grunnflate og beskjeden fotavtrykk, trukket tilbake fra de regulerte byggelinjer på alle sider. Det solitære bygningsvolumet gir utkastet en offentlig karakter. Det er et utkast som i liten grad tar hensyn til føringene i reguleringsplanen. Dette begrunnes med at planen er laget med tanke på næringsbygg, og gir ikke rom for de behov et rådhus har for å markere seg som et landemerke i byen.

Bygget er formet som en enkel karre med et overdekket, kvadratisk atrium i midten. Hovedinngangen ligger godt plassert i sydvest, i enden av akse mot Kulturhuset i sør. Herfra kommer man inn til en resepsjon med servicetorg og åpen kantineløsning (med forbindelse direkte ut mot sjøfronten) og videre inn i den høyreste rådhushallen, som er tilrettelagt for utstillinger og ulike seremonier, og mulighet for passasje ut bi-inngangen fra nord.

Bystyresal, formannskapssal og møtesenter er godt plassert i 2.etasje, og nåes lett via en bred trapp fra hovedinngangen og opp i et stort vringleareal. 2. etasjen har større etasjehøyde. Løsningen gir gode muligheter for å stenge av denne avdelingen for utleie utenom ordinær arbeidstid.

Kontorarealene er meget effektive, med lav brutto/netto-faktor. Trapp/heis-kjerner er fornuftig plassert, og gir korte interne gangavstander. Planene viser at kontoretasjene lett kan organiseres både som cellekontor og åpne landskap, eller kombinasjoner av dette. Utkastet er god samtidsarkitektur samtidig som den er tidløs. Fasadene er foreslått i prefabrikkerte, konkave betongelementer med innslag av kobber.

Bygget er rasjonelt og effektivt, med stor robusthet i forhold til fremtidige endringer. Bygningsteknisk er huset enkelt og rasjonelt med god gjennomførbarhet.

Byggets beskjedne grunnflate på 40X40 meter, medfører at det blir store ubebygde tomtearealer. Denne plassen er lite bearbeidet. I følge forfatterne forholder bygget seg bevisst til Kulturhuset i form, plassering og retning, og bidrar til å ramme inn "Festplassen" innerst i Vågen og fremheve dette som et viktig byrom. Juryen deler denne tanken, men mener likevel at Sandnes med sine mange åpne plasser trenger mer definerte byrom/gaterom og ikke flere halvåpne plasser.

Utkast nr. 36: "Møteplassen" (innkjøp)

Utkastet består av 2 mindre, sammenstilte karréer som hver for seg følger byggelinjene mot øst og vest. Geometrien på hvert av elementene er strengt rektangulær og slik oppstår 2 underordede byrom mot henholdsvis sør og nord. Volumene er godt modulert, og både "Rådhusplassen" mot sør og plassrommet for service mot nord har gode og troverdige dimensjoner.

Dimensjoneringen av volumene viser seg imidlertid ikke å fungere like godt innvendig. Dybden i kontorarealene er for liten til at de kan utnyttes effektivt i ulike innredninger, spesielt vil en stor andel cellekontorer være problematisk. Fleksibiliteten synes også å være mindre god. Det stilles også spørsmål om arealet i atriene er tilstrekkelig.

Fasadene er velformet med et tidløst, klassisk preg. Materialbruken er prefabrikkerte betongelementer, men toppetasjen har fasadekassetter i messing. Utkastet er klart og godt presentert.

Utkast nr 46: "Romslig, modig og grønn" (innkjøp)

Forfatteren har ønsket å lage et bygg som avviker fra områdeplanens klassiske kvartalsstruktur, og gjennom sin sirkulære form "symboliserer en betydningsfull og offentlig bygning i bybildet."

Bygget har en distinkt, skulpturell form som frigjør seg fra gateløpene, og signaliserer at det har en viktig funksjon. Hovedinngangen er lagt mot sørvest og forholder seg bevisst til akse mot Kulturhuset. Fra inngangen kommer man via resepsjonen inn i et stort sirkulært, glassoverdekket atrium, "byens storstue". Herfra er det lett tilgang til servicetorg, møtesenter og kantine/kafé. Via en flott, kurvet trapp ledes man opp til en halvoffentlig mesaninetasje med lett tilgang til bystyre- og formannskapsal og møterom.

Kontorarealene er rasjonelt og effektivt utformet, i hovedsak basert på en standard dobbeltkorridor-løsning med godt plasserte trapp/heis/toalett-kjerner. Det er visse gode løsninger for både cellekontorer og landskap. Arealeffektiviteten er imidlertid ikke spesielt god, og enkelte steder lider planløsningen av byggets sirkulære form. Det synes også å mangle enkelte av romprogrammets funksjoner. Disponeringen av de enkelte etasjer er fornuftig, ved at publikum kun gis tilgang til byggets 2 nederste etasjer.

Bygget er særpreget og vakkert utformet, med bølgeformede keramikkelementer i fasadene i alle etasjer. En gradvis avtrapping av fasadene utover bidrar til å gi det en elegant, karakteristisk profil. Bystyresalen er tydelig eksponert i fasaden mot sør.

Etter juryens mening er begrunnelsen for den runde formen likevel ikke god nok. Det blir mye "restarealer" på tomta og juryens savner en redegjørelse for hvorledes disse utearealer er tenkt utformet.

Utkastet er meget godt presentert og lett tilgjengelig.

Utkast nr. 05: "Tingstedet" (hedrende omtale)

Utkastet tar hele tomten i bruk, men har en sammenhengende 4- etasjers kolonnade på alle sider. Det flate taket bæres av en «skog» av slanke, fritt plasserte betongsøyler.

Prosjektet skiller seg ut ved at det introduserer store, generelle etasjeplaner uten definerte korridorer/gangarealer. Dagslys inne i bygget etableres via sirkulære, glassoverdekkede atrier. I det største er det en sirkulær bystyresal med glassvegger som "et tingsted i en lysning i skogen".

Byggets kjerner (heis, trapp, toaletter m.m.) er også sirkelformede og er godt plassert. Planløsningen er fleksibel, men lite arealeffektiv. Juryen ser også store utfordringer med den gjennomgangstrafikk mellom arbeidsplassene som det legges opp til.

Utkastet gis hedrende omtale fordi utformingen av etasjeplaner med dagslys gjennom de sirkulære atriene vil kunne gi mange fine romlige opplevelser. Utkastet er gjennomarbeidet og godt presentert.

Utkast nr. 29: "Klart" (hedrende omtale)

Bygget er lagt helt ut til byggelinjene på alle sider, med en sammenhengende arkadeløsning rundt hele byggets 1. etasje. Mot sørvest er byggets fasade trukket tilbake i hele byggets høyde, slik at det dannes et høyt, overdekket, monumentalt inngangsparti. Mot nord er det en inntrukket serviceinngang med parkering for 3 biler.

Etasjeplanene er organisert rundt et kvadratisk atrium med en markant overlyskonstruksjon. Atriet danner en verdig "storstue" med åpne trappeløp og god visuell kontakt både innover i bygget og mot sjøfronten. 1. etasje er fint løst med konferanse/opplæringscenter og utadventt kantine mot sør.

Atriet er omgitt av velfungerende kjerner med trapper, heis, toaletter m.m.. I kontorarealene er det også vist flere faste kjerner for lager og kopi-funksjoner. Disse er mindre vellykket og bidrar til å svekke arealenes fleksibilitet i betydelig grad. Heiskjernene i selve atriet vil ta mye lys fra arbeidsplassene.

Utkastet er nøkternt, til dels diagrammatisk fremstilt. Utkastet gis hedrende omtale på grunn av løsningen med kommunikasjonsveier og publikumsgallerier samlet i et klart definert atrium. Dette har potensiale.

Utkast nr. 39: "Keramikk" (hedrende omtale)

Juryen har valgt å fremheve dette utkastet med "hedrende omtale" for vakker og egenartet, nærmest poetisk/naivistisk fremstilling.

Som konkret byggeprosjekt har det dessverre flere mangler, og er til dels vanskelig å sette seg inn i. Bygget har en komplisert geometri, og det er forutsatt å bygge en full kjeller, i strid med programmets forutsetninger.

Utkast nr. 44: "Civitas 1860" (hedrende omtale)

Bygget er trukket langt tilbake fra byggegrensen mot sør og organisert rundt et overdekket atrium. Hovedinngangen ligger godt plassert, for enden av aksen fra Kulturhuset. Plasseringen viktigjør Sparebankens nabobygg i øst og skaper et åpent plassrom mot sjøsiden.

Bygget er i all hovedsak foreslått bygget i trekonstruksjoner. Forfatteren har lagt vekt på å finne gode energi- og miljømessige løsninger, men beskrivelsen av disse er dessverre noe knappe og vanskelig tilgjengelig. Fasaden har trekonstruksjoner med dypt relieff og en dobbelt glassfasade.

Planløsningen er effektiv med gode og fleksible kontorarbeidsplasser. 1. etasje med foaje, servicetorg, konferansesenter og sykkelparkering ved hovedinngangen er godt løst, men kantinen er mindre vellykket. Det intime atriet har meget gode romlige kvaliteter.

Utkast nr 49: "Erosjon" (hedrende omtale)

Utkastets hovedgrep er å etablere en sentral "patio" som åpner seg mot sjøfronten via et stort overdekket areal. Tanken er å skape et åpent og inviterende rådhus ved å etablere et offentlig tilgjengelig uterom og en «gågate» gjennom rådhuset.

Dette grepet innebærer at bygget blir delt i 2 adskilte deler i 1. etasje, med hver sin resepsjonsfunksjon. Mot vest ligger møte/konferansesenter og en stor, åpen kantine, ment som en felles møteplass for ansatte og byens befolkning. På østsiden finner man et servicetorg med byggesaksbehandling og byplankontor. Juryen ser det positive i den tverrgående, utvendige rådhusplassen, men driftsmessig er det flere uheldige sider ved en slik 2-deling av bygget.

Prosjektet har en noe kompleks geometri, og arealer for kontorarbeidsplasser blir delvis dårlig utnyttet.

Utkastet har mange gode kvaliteter, men juryen er likevel skeptisk til hovedgrepet. Patioen er velformet og vil kunne fungere for ulike arrangementer, men store deler av året vil den være skyggefull og oppleves som mindre attraktiv. Utkastet er svært godt presentert.

10. ÅPNING AV NAVNEKONVOLUTTENE

Etter at juryen hadde protokollert sin avgjørelse, ble de innleverte navnekonvolutter åpnet. Det viste seg at de premierte, innkjøpte og hedrede utkastene hadde følgende forfattere:

Utkast nr. 38 "Felles grunn" (1.premie, kr. 750.000)

- Code of Practice Architects GmbH, Berlin (Tyskland)
v/ Florian Boxberg og Tom Mival

Utkast nr. 41 "Stjernen" (2.premie, kr. 400.000)

- ALAS, Alarcon Linde Architects, Berlin (Tyskland)
v/ Axel Linde og Carlos Alarcon Allen

Utkast nr. 30: "Brytninger" (3.premie, kr. 200.000)

- Transborder Studio AS, Oslo
v/ Øystein Rø, Espen Røyseland, Håvard Skarstein, Hans C. Schultz, Fredrikke Frølich og Margrete Bjone Engelién

Utkast nr. 10: "Gauken Hus" (Innkjøp, kr. 50.000)

- Trodahl Arkitekter Oslo
v/ Ådne Serinius Trodahl
- Trodahl Arkitekter, Sandnes
v/Ole Serinius Trodahl og Hanne Tjørsvaag Heikkilä
- SLP
v/Pål Arnulf Trodahl

Utkast nr. 36 "Møteplassen" (Innkjøp, kr. 50.000)

- Jägnefält Milton, Stockholm
v/ Calle Jägnefält og Konrad Milton

Utkast nr. 46 "Romslig, modig og grønn" (Innkjøp, kr. 50.000)

- JAJA Architects ApS, København
v/Jakob Christensen, Jan Tanaka, Kathrin Gimmel, Sam de Boever, Stephen Hodgson og Marion Osen
- AROS Arkitekter AS, Sandnes
v/ Christian Belvedere Christensen og Olav Urstad

I tillegg til disse utkastene har juryen besluttet å tildele "Hedrende omtale" til følgende 5 utkast:

Utkast nr. 05 "Tingstedet" (Hedrende omtale)

- Arkitema Architects, København

Utkast nr. 29 "Klart" (Hedrende omtale)

- Arkitektene Pavlina Lucas og Thomas McQuillan, Oslo
v/ Pavlina Lucas, Thomas McQuillan og David Kennedy

Utkast nr. 39 "Keramikk" (Hedrende omtale)

- Inigo de Viar Fraile Arkitekter, Getxo (Spania)
+ Sara Navazo Saez de Arregui

Utkast nr. 44 "Civitas 1860" (Hedrende omtale)

- ALF arquitectos asociados slp, Madrid
v/Angel Luis Fernandez Munoz og Carlos Gallego Navarro
Maria Cordon Sacedo, Ignacio Perez, Joaquin Santiago og Alvaro Lopez

Utkast nr. 49 "Erosjon" (Hedrende omtale)

- Mestres Wåge Architectes SLP, Barcelona
v/ Magnus Wåge, Maria Mestres Domenech, Martin Hauge (student)
og Kristine Knapstad (student)

11. JURYENS ANBEFALING

Det er juryens anbefaling at konkurransens vinner, utkast nr.38 "Felles grunn" legges til grunn for den videre planlegging av Sandnes nye Rådhus, og at utkastets forfattere engasjeres for å bistå kommunen i dette arbeidet.

I videreutviklingen av vinnerutkastet vil juryen spesielt peke på følgende momenter:

- Det bør vurderes å dreie bygget ennå noe mer for å tydeliggjøre inngangspartiet sett fra sør
- En åpning av 1. etasje mot sjøsiden bør vurderes. Eventuelt en plassering av kantinen i 1. etasje og at arealet på plan 2 konverteres til vrimeleareal mellom byrådsal og formannskapssal.
- Det bør vurderes om ariet kan gjøres tilgjengelig og klimatisert. Kontorene til ordfører og varaordfører kan evt. flyttes mot yttervegg.
- Løsning for kontorarbeidsplasser må bearbeides i samråd med bruker, blant annet bør areal for cellekontorer reduseres
- Serviceinngang fra nord må forbedres
- Utomhusarealene må videreutvikles

12. JURYENS UNDERSKRIFTER

.....
Stanley Wirak, juryens leder

.....
Bodil Sivertsen

.....
Sissel Vikse Falch

.....
Thor Magne Seland

.....
Torstein Fjelde

.....
Ole Tønning

.....
Torbjørn Sterri

.....
Tonje Broch Moe

.....
Knut Longva

Sandnes 24.3.2015